ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

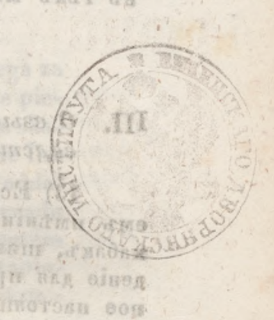
№ 84.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна, ПЯТНИЦА, 26-го Октября — 1845 — Wilno PIĄTEK, 26-go Październik.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 20 Октября.

Высочайшими Грамотами, 2-го и 8 го Сентября, Всемилостивѣйше пожалованы алмазные знаки ордена Св. Александра Невскаго, Командиру Своднаго Кавалерійскаго Корпуса, Генералу отъ Артиллеріи *Герштенцвейгъ*; пожалованы Кавалерами: ордена Бѣлаго Орла, Начальникъ 12 й Пѣхотной Дивизіи, Генералъ-Лейтенантъ *Бушенъ 1-й*; — ордена Св. Анны 1-й степени, Начальникъ 14-й Артиллерійской Дивизіи, Генералъ-Лейтенантъ *Ловцовъ*, и ордена Св. Станислава 1-й степени, Генералъ-Маіоры: Командиръ 2-й Бригады 10-й Пѣхотной Дивизіи, *де-Юнкеръ*; Командиръ 2-й Бригады 11-й Пѣхотной Дивизіи *Обручевъ 2-й*, и Командующій 1-ю Пѣхотною Дивизіею, *Карнѣевъ 1-й*.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, 9-го Августа, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Анны 2-й степени, Императорскою Короною украшеннаго, Капитанъ Гессенской службы, Князь Эмилій *Витгенштейнъ*, во изъявленіе особеннаго Его Императорскаго Величества благоволенія за то, что онъ, по собственному желанію, принявъ участіе въ экспедиціи противу Горцевъ, оказалъ при занятіи селенія Дарго отличную храбрость и примѣрное самоотверженіе.

— Всегдашняя Покровительница бѣдныхъ, Государыня Императрица, благоволила Всемилостивѣйше пожаловать для пострадавшихъ отъ неурожая жителей Ковенской Губерніи, 1,000 рублей серебромъ.

—

Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія возвратился, 13-го Октября, изъ Варшавы въ С. Петербургъ.

— Членъ Государственнаго Совѣта, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ, Князь *Друцкой-Любецкій*, 2-го числа, возвратился въ С. Петербургъ изъ-за границы.

—

Изъ Вѣны получено извѣстіе, отъ 1-го Октября, о послѣдовавшей тамъ на канунѣ того числа кончинѣ бывшаго Россійскаго Посла при Австійскомъ Дворѣ, Оберъ-Каммергера и Члена Государственнаго Совѣта, Дмитрія Павловича *Татищева*.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 20 go Października.

Przez Najwyższe Reskrypta, z d 2 go i 8-go Września, Najmiłościwiej udzielone zostały ozdoby brylantowe Orderu Św. Alexandra Newskiego. Dowódzcy połączonego Korpusu Jazdy, Jenerałowi Artylleryi *Gerstenzweig*, — i mianowani Kawalerami: Orderu Orła Białego, Naczelnik 12-éj Dywizyi Piechoty, Jenerał-Porucznik *Buszen 1*; — Orderu Św. Anny klassy 1-éj, Naczelnik 14 éj Dywizyi Artylleryi, Jenerał-Porucznik *Łowcow*, i Orderu Św. Stanisława klassy 1-éj, Jenerał-Majorowie: Dowódzca 2-éj Brygady 10-éj Dywizyi Piechoty, *de Junker*, Dowódzca 2-éj Brygady 11-éj Dywizyi Piechoty *Obruczew 2*, i Dowodzący 1-szą Dywizyą Piechoty *Karniejew 1*.

— Przez Najwyższy Ukaz, do Kapituły Cesarskich i Królewskich Orderów Rossyjskich, w dniu 9 m Sierpnia wydany, Najmiłościwiej mianowany został Kawalerem Orderu Św. Anny klassy 2 éj, z Koroną Cesarską, Kapitan wojsk Hesskich, Xiążę Emil *Wittgenstein*, w dowód szczególnego Jego Cesarskiej Mości zadowolenia, iż z własnéj ochoty należąc do wyprawy przeciwko Góralom, okazał przy zajęciu Dargo znakomitą waleczność i wzorowe poświęcenie się.

— Najjaśniejsza Cesarzowa Jej Mość, gotowa zawsze do wspierania potrzebnych, raczyła Najłaskawiej ofiarować dla mieszkańców Gubernii Kowieńskiéj, którzy najwięcéj ucierpieli od nieurodzaju, 1,000 rubli srébrem.

—

Pan Minister Narodowego Oświecenia, powrócił d. 13 Października z Warszawy do Petersburga

— Członek Rady Państwa, Rzeczywisty Radzca Tajny, Xiążę *Drucki Lubecki*, powrócił, dnia 2-go b. m., do Petersburga z zagranicy.

—

Otrzymano tu z Wiednia, pod d. 1-m Października, wiadomość o nastąpionym tamże, dniem wprzódy, zgonie byłego Posła Rossyjskiego przy Dworze Austryackim, Wielkiego Szambellana i Członka Rady Państwa, Dymitra *Tatiszczewa*.

—

ПРАВИЛА

о выдѣлкѣ и продажѣ горячихъ напитковъ Евреями въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ имъ дозволено постоянное жительство.

(*Продолженіе.*)

III. *О взысканіяхъ за нарушеніе правилъ производства питейной продажи Евреями.*

13) Если помѣщикъ дозволитъ Евреямъ въ своемъ имѣніи (за исключеніемъ мѣстечекъ), содержать кабакъ, шинокъ, корчму или какое-либо другое заведеніе для продажи горячихъ напитковъ, воспрещенное настоящими правилами, или же употребитъ Еврея для продажи сихъ напитковъ; то онъ подвергается за сіе денежному взысканію: въ первый разъ по 1 рублю 50-ти копѣекъ, а во второй по 3 рубля съ каждаго крестьянскаго двора, въ томъ имѣніи состоящаго; въ третій разъ имѣніе его берется въ опеку на 10-ть лѣтъ.

14) Тѣмъ же взысканіямъ и на томъ же основаніи подвергается и тотъ помѣщикъ, который, подъ какимъ бы то ни было предлогомъ, дозволитъ жительство Евреямъ въ кабакахъ, шинкахъ, корчмахъ или другихъ заведеніяхъ для продажи горячихъ напитковъ, а равно и тотъ, который приметъ къ себѣ (исключая лишь мѣстечекъ), въ винокуры, дистиллаторы, пивовары и медовары Еврея, неимѣющаго особаго на то дозволенія отъ Правительства и одобрительнаго свидѣтельства отъ своего общества о хорошемъ поведеніи, и тотъ, кто имѣя у себя Еврея для такихъ услугъ, будетъ за труды его вмѣсто условленнаго платежа, платить горячими напитками.

Примѣчаніе Постановленія сей и прошедшей 13-й статей не распространяются на тѣхъ, которые уже отдали въ содержаніе Евреямъ свои заведенія для продажи напитковъ, по контрактамъ или сдѣлкамъ, заключеннымъ на законномъ основаніи, до истеченія срока симъ контрактамъ или сдѣлкамъ.

15) Если въ означенномъ въ предшедшихъ 13-й и 14-й статьяхъ нарушеніи закона будутъ виновны содержатель казеннаго имѣнія, или арендный поссесоръ имѣнія частнаго, то они подвергаются за сіе опредѣленнымъ въ тѣхъ же 13-й и 14-й статьяхъ за первый и вторый разъ денежнымъ взысканіямъ; за третій же разъ отъ содержателя казенное имѣніе отбирается, а поссесоръ арендный также устраняется отъ управленія имѣніемъ и какъ о томъ, такъ и о другомъ объявляется въ столичныхъ и мѣстныхъ губернскихъ вѣдомостяхъ, что они не должны быть допускаемы къ содержанію имѣній.

16) Если которое либо изъ означенныхъ въ 13-й и 14-й статьяхъ злоупотребленій допущено управителемъ имѣнія, безъ вѣдома помѣщика, содержателя казеннаго имѣнія или арендчаго поссесора, то за сіе отвѣтствуетъ одинъ лишь управитель, и за первый и вторый разъ онъ подвергается опредѣленнымъ въ ст. 13-й денежнымъ взысканіямъ, а за третій разъ удаляется отъ управленія имѣніемъ и объявляется въ столичныхъ и губернскихъ вѣдомостяхъ, что онъ къ тому не долженъ быть допускаемъ.

17) Если въ имѣніяхъ помѣщичьихъ (за исключеніемъ лишь мѣстечекъ), будутъ допущены Евреи къ содержанію заведеній для выдѣлки и продажи питей, подлежащихъ питейному сбору или акцизу, то кромѣ взысканія за то съ помѣщиковъ и Евреевъ, Становые Приставы подвергаются за сей недосмотръ и недонесеніе начальству, денежному взысканію: въ первый разъ отъ 5-ти до 10-ти рублей, а во вторый оръ 10-ти до 30-ти рублей; въ третій разъ они отрѣшаются отъ должности.

18) Въ случаѣ допущенія Евреевъ къ содержанію заведеній для выдѣлки или продажи питей, подлежащихъ питейному сбору или акцизу въ селеніяхъ казенныхъ, Окружные Начальники, которые, по одному лишь небреженію, не донесутъ о томъ своевременно начальству, подвергаются за сіе: въ первый разъ денежному взысканію отъ 5-ти до 10-ти рублей, во вторый отъ 10-ти до 30-ти рублей, а въ третій удаленію отъ должности. Виновные въ такомъ недонесеніи волостные и сельскіе начальники приговариваются за сіе: въ первый и вторый разъ къ денежному взысканію отъ одного до 5 рублей, а въ третій разъ удаляются отъ должностей и заключаются въ тюрьму на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

PRAWIDŁA

o pędzeniu i przedaży gorących napojów przez Żydów, w tych miejscach, gdzie im jest dozwolone stałe zamieszkanie.

(*Ciąg dalszy.*)

III. *O karach za przekroczenie prawideł o trunkowéj przedaży przez Żydów.*

13) Jeśli obywatel pozwoli Żydom w swoim mająt- ku (wyjąwszy miasteczka) trzymać kabak, szynk, karczmę lub jaki inny zakład dla przedaży gorących napojów, wzbroniony przez obecne prawidła, albo-li też użyje Żydów do przedaży tychże napojów; tedy podpada za to karze pieniężnéj; za piérwszy raz po 1 rublu 50 kopiejek, za drugi po 3 ruble, z każdéj chaty wieśniaczéj, należącéj do tegoż majątku; za trzeci zaś, majątek jego bierze się w opiekę na lat 10.

14) Podobnéjże karze i na takiéjże zasadzie ulega i ten obywatel, który pod jakimkolwiek pozorem dozwoli mieszkać Żydom w kabakach, szynkach, karczmach lub innych zakładach, dla przedaży gorących napojów; nie mniéj i ten, który przyjmie do siebie (wyjąwszy miasteczka) za gorzelnika, dystyllatora, lub dla warzenia piwa i miodu Żyda, nie mającego szczególnego na to od Rządu pozwolenia, tudzież pochwalnego od swojéj gminy o dobrém prowadzeniu się świadectwa; jako też i ten, kto mając u siebie dla téj usługi Żyda, będzie mu za jego pracę, zamiast umówionéj opłaty w pieniądzach, płacić gorącemi napojami.

Uwaga. Postanowienia tego i poprzedniego 13-go artykułu, nie rozciągają się do tych, którzy już wypuścili w dzierżawę Żydom swoje zakłady dla przedaży trunków, na mocy kontraktów lub układów, zawartych na zasadzie prawnéj, do upłynienia terminu tychże kontraktów lub układów.

15) Jeśli rzeczonego w poprzedzających 13-m i 14-m artykułach przekroczenia prawa okaże się winnym dzierżawca skarbowego, lub arendowny possesor prywatnego majątku, tedy takowi ulegają za to, przepisanym w tychże 13-m i 14-m artykułach, za piérwszy i drugi raz karom pieniężnym; za trzeci zaś raz, od dzierżawcy odbiera się skarbowy majątek, a arendowny possesor usuwa się także od zarządzania majątkiem, i tak o jednym jak i o drugim ogłasza się w stołecznych i miejscowych gubernialnych gazetach, że nie mają być nadal przypuszczani do dzierżawienia majątków.

16) Jeśli któreko lwiek z wyrażonych w 13-m i 14-m artykułach nadużyć stanie się z winy zarządzającego majątkiem, bez wiedzy właściciela, dzierżawcy skarbowego majątku lub arendownego possesora, tedy odpowiada za to sam tylko zarządzający, to jest, za piérwszy i drugi raz ulega przepisanym w art. 13-m karom pieniężnym, a zaś za trzeci, usuwa się od zarządzania majątkiem i ogłasza się w stołecznych i gubernialnych gazetach, że niema być nadal przypuszczany do tego obowiązku.

17) Jeśli w majątkach obywatelskich (wyjąwszy miasteczka) dopuszczono będzie Żydom dzierżawić zakłady dla pędzenia i przedaży napojów, podlegających trunkowym opłatom albo akcyzie, tedy prócz ukarania za to obywateli i Żydów, Dozorcy Stanowi ulegają za ten niedozor i nieuwiadomienie Zwierzchności, karze pieniężnéj: za piérwszy raz od 5-ciu do 10-ciu rubli, a za drugi od 10-ciu do 30-ciu rubli; za trzeci zaś raz usuwają się od obowiązku.

18) W razie dozwolenia Żydom dzierżawić zakłady dla pędzenia lub przedaży napojów, podlegających trunkowym opłatom albo akcyzie, w majątkach skarbowych, Naczelnicy Okręgowi, którzy, z samego tylko niedbalstwa, nie uwiadomią o tém we właściwéj porze Zwierzchności, ulegają za to: za piérwszy raz pieniężnéj karze od 5-ciu do 10-ciu rubli, za drugi od 10-ciu do 30-tu, a za trzeci oddalają się od obowiązku. Winni takowego nieuwiadomienia Zwierzchności, włościańscy i wiejscy urzędnicy, skazują się za to: za piérwszy i drugi raz na pieniężną karę od jednego do 5-ciu rubli, a za trzeci raz usuwają się od obowiązku i oddają się do więzienia na przeciąg czasu od 3-ch do 6-ciu miesięcy.

Когдажъ Еврей къ содержанію заведеній для выдѣлки или продажи питей въ селеніяхъ казенныхъ допущены самимъ Окружнымъ Начальникомъ или же и Палатою Государственныхъ Имуществъ, или съ ихъ вѣдома; то виновные въ томъ Окружные Начальники и Управляющій и Члены Палаты, подвергаются и за первый разъ отрѣшенію отъ должности.

19) Еврей, изобличенный въ содержаніи винокурни, подвергается за сіе, сверхъ закрытія винокурни, въ первый разъ взысканію 100 рублей, во второй 200 рублей, а въ третій разъ онъ приговаривается къ лишенію всѣхъ особенныхъ, лично и по состоянію присвоенныхъ ему правъ и преимуществъ, и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты гражданскаго вѣдомства на время отъ 2-хъ до 4-хъ лѣтъ. Если и послѣ сего онъ будетъ снова изобличенъ въ томъ же нарушеніи закона, то отдается въ исправительныя арестантскія роты гражданскаго вѣдомства на время отъ 6-ти до 8-ми лѣтъ.

20) Симъ же взысканіямъ и наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергаются тѣ Евреи, которые будутъ гдѣ либо производить винокуреніе или выдѣлку горячихъ напитковъ, безъ особаго на то дозволенія Правительства и безъ одобрительныхъ отъ своего общества свидѣтельствъ о хорошемъ поведеніи.

(*Окончаніе впредь*).

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 15 *Октября*.

Государь Императоръ Всероссійскій, проѣздомъ чрезъ Австрійскую Силезію, прибылъ третьяго дня въ вожделѣнномъ здравіи въ Ольмюцъ, откуда Его Величество изволилъ отправиться чрезъ Прагу, Будвейсъ, Линцъ, Инспрукъ, въ Комо. Его Величество путешествуетъ въ открытомъ экипажѣ.

— Великій герцогъ Павелъ-Фридрихъ Ольденбургскій, пріѣхалъ вчера, вечеромъ, въ здѣшнюю столицу и остановился во дворцѣ принца Вазы. Онъ проживетъ здѣсь четыре дня.

— Ея Императорское Высочество Великую Княгиню Елену Павловну, ожидаютъ сюда къ 23 с. м. Ея Высочество пробудетъ въ Вѣнѣ нѣсколько дней, и остановится во дворцѣ эрцгерцога Карла

— Россійскій государственный канцлеръ графъ Нессельроде, проѣздомъ, прибылъ въ нашъ городъ, и тотчасъ посѣтилъ князя Меттерниха. Вчера онъ обѣдалъ у князя въ его виллѣ, въ Ренвегѣ.

— Вмѣсто скончавшагося во Франкфуртѣ уполномоченнаго при союзной центральной военной коммиссіи, генерала Родитскаго, назначенъ, какъ слышно, генералъ графъ Лихновскій.

Инспрукъ, 15 *Октября*.

Его Величество Государь Императоръ Всероссійскій изволилъ прибыть сюда сегодня въ 10 мъ часу утра, безъ свиты, въ строжайшемъ инкогнито. Отдохнувъ полчаса, Его Величество отправился въ дальнѣйшій путь, въ Италію.

Комо, 8 *Октября*.

Ея Величество Государыня Императрица Всероссійская изволила прибыть сегодня въ нашъ городъ. Эрцъ-герцогъ Вице Король, съ сыновьями своими, сопровождалъ Ея Величество изъ Лекко до виллы Соммаривы, надъ озеромъ Комо, принадлежащей супругѣ принца Альберта Прусскаго. Россійскій посланникъ при Австрійскомъ дворѣ, графъ Медемъ, находящійся въ свитѣ Ея Величества, будетъ сопровождать Государыню Императрицу до города Павіи, на границѣ Сардиніи.

11 *Октября*.

Хотя дождливая погода препятствуетъ наслаждаться прелестными окрестностями озера Комо, однако, кажется, что Государыня Императрица Всероссійская весьма довольна пребываніемъ своимъ въ Вилла-Карлотта, и при благопріятствующей погодѣ посѣщаетъ на пароходѣ *Lariano* роскошныя виллы, лежащія надъ замѣчательнѣйшими мѣстами озера. Въ день прибытія Ея Величества (7-го Октября), всѣ виллы, на противуположномъ берегу Беллажіо находящіяся, были великолѣпно иллюминованы.

Jeśli zaś Żydzi dzierżawić będą zakłady dla pędzenia lub przedaży napojów we wsiach skarbowych z dozwolenia albo za wiedzą samychże Okręgowych Naczelników, albo też Izby Dóbr Państwa, tedy winni w tym względzie Okręgowi Naczelnicy, tudzież Zarządzający i Członkowie Izby, tracą nawet za piérwszy raz swoje obowiązki.

19) Żyd, przekonany o trzymanie gorzelni, ulega za to, prócz zamknięcia gorzelni, za piérwszy raz karze pieniężnéj 100 rubli, za drugi 200 rubli, a za trzeci raz skazuje się na utratę wszelkich szczególnych, osobiście lub jego stanowi służących praw i przywilejów, tudzież oddaje się do poprawczych rót aresztanckich cywilnego zarządu na przeciąg czasu od 2-ch do 4 ch lat. Jeśli zaś i potém jeszcze zostanie znowu przekonany o podobnéż przestąpienie prawa, tedy oddaje się do poprawczych rót aresztanckich cywilnego zarządu na czas od 6-ciu do 8-miu lat.

20) Podobnymże karom pieniężnym i osobistym i na takiejże zasadzie, ulegają ci Żydzi, którzy będą gdziekolwiek trudnić się gorzelnictwem lub pędzić gorące napoje, bez szczególnego na to od Rządu pozwolenia i bez pochwalnych od swojéj gminy o dobrém prowadzeniu się świadectw.

(*Dokończenie nastąpi*).

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 15 *października*.

N. Cesarz Rossyjski przybył zawczoraj przez Szląsk Austryacki do Ołomuńca, skąd udał się przez Pragę, Budweiss, Linz i Inspruck, do Como. N. Cesarz odbywa podróż w pojeździe otwartym. Dostojny Podróżny używa najpożądańszego zdrowia.

— Wczoraj wieczorem, przybył do tutejszéj stolicy Wielki-Xiążę Paweł-Fryderyk Oldenburgski i zajął mieszkanie w pałacu Xięcia Wazy. Wielki Xiążę zabawi cztéry dni.

— J. C. W. Wielka Xiężna Helena Pawłówna, spodziewana jest tu 23 go b. m. J. C. W zabawi w Wiedniu dni kilka i zajmie mieszkanie w pałacu Arcy-Xięcia Karola.

— Kanclerz Państwa Rossyjskiego, Hr. Nesselrode, udając się w dalszą podróż, przybył do tutejszéj stolicy, i zaraz odwiedził Xięcia Metternicha, u którego wczoraj obiadował w willi na Rennweg.

— W miejsce zmarłego we Frankforcie Pełnomocnika przy Związkowéj Centralnéj Komissyi wojskowéj, Jenerała Roditzkiego, mianowany został, jak słychać, Jenerał Hr. Lichnowski.

Inspruck, 15 *października*.

N. Cesarz Rossyjski przybył tu dziś rano, około godziny 10-téj, w najściślejszém incognito i bez żadnego orszaku. Po półgodzinnym pobycie, udał się N. Pan w dalszą podróż do Włoch.

Como, 8 *października*.

N. Cesarzowa Rossyjska przybyła dziś do naszego miasta. Arcyxiążę Wice-Król towarzyszył z synami Dostojnéj Monarchini z Lecco do Villa Sommariva, własności Xiężny Albertowéj Prusskiéj, położonéj nad jeziorem Como. Poseł Rossyjski przy dworze Austryackim, Hr. Medem, znajduje się ciągle w orszaku N. Cesarzowéj i odprowadzi J. C. Mość do Pawii, nad granicę Sardyńską.

Dnia 11 *października*.

Lubo pora dżdżysta odejmuje wiele przyjemności okolicy, położonéj nad jeziorem Como, zdaje się jednak, że N. Cesarzowa Rossyjska jest bardzo zadowolona z pobytu swego w Villa-Carlotta, i przy pięknéj pogodzie zwiedza parostatkiem *Lariano* rozkoszne wille, leżące nad znakomitszemi punktami jeziora. W dniu przybycia N. Pani (7 października), wszystkie wille, znajdujące się na przeciwległym brzegu Bellagio, były rzęsisto oświecone.

— Вчера, въ половинѣ осьмаго часа вечеромъ, изволила прибыть сюда Ея Императорское Высочество Великая Княгиня Елена Павловна, вмѣстѣ съ Ихъ Высочествами Великими Княжнами, Своими Дочерьми. Сегодня поутру прибылъ пароходъ *Lariano* изъ виллы Карлотта, для перевезенія Великой Княгини и Ея свиты.

Миланъ, 14 *Октября*.

Ея Величество Императрица Всероссійская, пробывъ нѣсколько дней въ виллѣ Карлоттѣ, переѣхала на пароходѣ, въ сопровожденіи Великой Княжны Дочери Своей и свиты, въ Комо, куда изволила прибыть въ полдень. Осмотрѣвъ тамошнюю соборную церковь, Ея Величество отправилась въ Миланъ, куда прибыла въ 4 часа по полудни, и остановилась въ казенномъ дворцѣ. Эрцгерцогъ вице-Король и его супруга, встрѣтивъ Августѣйшую Путешественницу у входа во дворецъ, сопровождали Государыню Императрицу въ комнаты. Ея Величество соблюдаетъ строжайшее инкогнито; по сему не льзя было дѣлать встрѣчь со всѣми почестями, принадлежащими высокому Ея сану; однако улицы, ведущія во дворецъ, кипѣли множествомъ народа, жаждавшаго изъявить радость свою по случаю пріѣзда Августѣйшей Гостьи. Ея Величество Императрица и Ея Высочество Великая Княжна Ольга Николаевна изволили провести день сей въ кругу эрцгерцогскаго семейства; вечеромъ, подъ окнами дворца хоръ полковой музыки разыгрывалъ разныя піесы. Слышно, что Ея Величество намѣрена завтра осматривать достопримѣчательности города, и посѣтить здѣшній театръ *La Scalla*.

— Изъ Комо пишутъ, что Ея Императорское Высочество Великая Княгиня Елена Павловна, простясь въ виллѣ Карлоттѣ съ Государынею Императрицею, отбыла оттуда съ Августѣйшими Дочерьми Своими въ С. Петербургъ.

Франція.

Парижъ, 16 *Октября*.

Французскій генеральный консулъ въ Александріи донесъ, какъ утверждаютъ, министру иностранныхъ дѣлъ, что извѣстное число Маронитовъ, желаетъ переселиться на счетъ правительства во французскія владѣнія въ Африкѣ. При семъ консулъ увѣряетъ, что если бы правительство согласилось на ихъ просьбу, то примѣру сему послѣдовали бы множество другихъ ливанскихъ христіанъ, желающихъ освободиться отъ угнетеній турецкаго правительства.

— Вслѣдствіе постановленія военнаго министра, въ Бискарѣ будетъ устроенъ артезіанскій колодезь; если сіе предпріятіе окончено будетъ съ успѣхомъ, въ такомъ случаѣ колодези такого рода устроены будутъ въ нѣсколькихъ мѣстахъ степи Сахары.

— Письмо изъ Орана, отъ 1-го Октября, бросаетъ нѣкоторый свѣтъ на настоящее положеніе вещей въ Африкѣ. Во всѣхъ странахъ умы приведены въ такое броженіе, что вѣрятъ самымъ даже нелѣпымъ слухамъ, что еще болѣе усиливаетъ волненіе и ужасъ. Возстаніе арабскихъ племенъ со дня на день распространяется все болѣе и болѣе. Слухи о побѣдахъ Абдъ-эль-Кадера, коими онъ ознаменовалъ начало теперешней своей экспедиціи, одушевляетъ Арабовъ новымъ фанатизмомъ. Племена, кочующія въ окрестностяхъ Маскары, находятся въ совершенномъ волненіи; вслѣдствіе чего полковникъ Жеры, командующій тамошнимъ подвижнымъ отрядомъ, который произвелъ уже нѣсколько кровопролитныхъ схватокъ, потребовалъ немедленнаго подкрѣпленія. Отрядъ подполковника Барра, расположенный въ окрестностяхъ Недромы, и возбуждавшій опасеніе за свою участь, благополучно соединился съ генераломъ Кавеньякомъ, который всѣ войска тлемесенской дивизіи сосредоточилъ подъ своею командою. Онъ имѣетъ теперь въ своемъ распоряженіи отрядъ въ 2,000 чел., и донесъ генералу Ламорисьеру въ Оранъ, что въ случаѣ нужды онъ выступитъ противъ Абд-эль-Кадера. Полагаютъ, что Эмиръ все еще пребываетъ въ округѣ большаго племени Трары. Генералъ Кортъ съ отрядомъ войскъ выступилъ изъ Орана, чтобы наблюдать за поведеніемъ племени, кочующаго близъ дороги въ Тлемсенъ. Тоже самое сдѣлалъ и полковникъ Вальсинъ Эстергази, комадующій отрядомъ конницы въ 1,000 чел., состоящимъ изъ союзныхъ племенъ. Генералъ Ламорисьеръ, 30 Сентября прибылъ съ войсками въ Оранъ, и тотчасъ отправилъ два парохода

— Wczoraj, o wpół do ósméj wieczorem, zjechała tu J. C. W. Wielka Xiężna Helena Pawłówna, łącznie z JJ. CC. WW. Córkami Swemi. Dziś rano przybył parostatek *Lariano* z willi Carlotta, dla przewiezienia tamże J. C. W. Wielkiej Xiężny i Jej orszaku.

Medyolan, 14 *października*.

Po kilkodniowym pobycie w Villa Carlotta, N. Cesarzowa Rossyjska, z dostojną swą Córą i licznym orszakiem, udała się dziś swym parostatkiem do Como, gdzie po południu przybyć raczyła. Po zwiedzeniu miejscowego kościoła katedralnego, N. Pani wyjechała do Medyolanu, gdzie przybyła o godzinie 4 éj z południa i wysiadła w pałacu rządowym. Arcy Xiążę Wice-Król, łącznie ze swoją małżonką, przyjmowali tu Dostojną Podróżną i odprowadzili do przeznaczonych dla Niej pokojów. Że N. Monarchini zachowuje najściślejsze incognito, nie można było oddawać Jej honorów, przynależnych tak wysokiemu dostojeństwu; mnóstwo atoli ludzi zaległo ulice do pałacu wiodące, z czego wnosić można było, ile przyjazd tak Dostojnego Gościa sprawia radości mieszkańcom Medyolanu. N. Cesarzowa i J. C. W. Wielka Xiężniczka Olga Nikołajewna przepędziły ten dzień w gronie rodziny Arcy Xiążęcéj, wieczorem zaś słuchały muzyki, wykonanéj przed oknami pałacu, przez chór muzyków jednego ze stojących tu półków. Słychać, że N. Cesarzowa Rossyjska zwiedzi jutro osobliwości tutejszéj stolicy, a wieczorém zaszczyci swą obecnością przedstawienie opery i baletu, w teatrze della Scala.

— Donoszą z Como, że J. C. W. Wielka Xiężna Helena Pawłówna, pożegnawszy się w Villa Carlotta z N. Cesarzową, wyjechała z JJ. CC. WW. Swemi dwiema Córami do Petersburga.

Francya.

Paryż, 16 *października*.

Francuzki jeneralny Konsul w Alexandryi miał zawiadomić Ministra spraw zagr., że pewna liczba Maronitów, pragnie być kosztem rządu przesiedlona do posiadłości francuzkich w Afryce. Konsul zapewnia przytém, że jeśliby rząd przychylił się do ich prośby, przykład ten naśladowałoby mnóstwo innych Chrześcian Libańskich, którzy się pragną uwolnić od uciemiężeń tureckich.

— W skutku postanowienia Ministra wojny, ma być wiercona studnia artezyjska w Biskara; co jeśliby się udało, podobnegoż rodzaju studnie, założoneby zostały w kilku punktach pustyni Sahary.

— List z Oranu, pod d. 1 października, rzuca niejakie światło na teraźniejsze położenie rzeczy w Afryce. Wzburzenie we wszystkich stronach jest tak wielkie, że najniedorzeczniejsze nawet wieści znajdują powszechną wiarę, przez co popłoch i zamięszanie jeszcze się bardziej powiększa. Powstanie plemion arabskich, z każdym dniem się bardziéj rozszerza. Wieść zwycięztw Abd-el-Kadera, któremi swą wyprawę rozpoczął, ośmiela je i nowym fanatyzmem zapala. Plemiona obozujące w okolicy Maskary, są wszędzie w poruszeniu; i dla tego to Półkownik Gery, dowódzca ruchoméj kolumny w tém miejscu, który już kilka zaciętych odbył potyczek, żąda co najśpieszniéj posiłków. Kolumna Podpółkownika Barrot, krążącą w okolicy Nedroma, a o którą bardzo się obawiano, połączyła się szczęśliwie z Jenerałem Cavaignac, który wszystkie wojska poddywizyi Tlemseńskiéj ściągnął do siebie. Ma on teraz około 2,000 wojska, i zawiadomił Jenerała Lamoricière w Oranie, że w razie potrzeby wyruszy z niém przeciw Abd el-Kaderowi. Sądzą że Emir znajduje się ciągle na ziemi wielkiego pokolenia Trara. Jenerał Korte wyruszył na czele kolumny z Oranu, aby przebiedz obozujące w blizkości drogi do Tlemsen pokolenia. Podobnież uczynił Półkownik Walsin Esterhazy, na czele 1,000 jazdy sprzymierzonych pokoleń. Jenerał Lamoricière d. 30 września przybył z wojskiem do Oranu, i wysłał zaraz dwa parostatki do Mostaganem, dla przywiezienia ztamtąd jeszcze więcéj wojska. Zdaje się, że zamiarem Jenerała Lamoricière jest, trzymać się odpornie, dopóki nie nadejdą żądane posiłki i instrukcye od rządu. To pewna, że teraźniejsze położenie uważa on za zbyt krytyczne, aby co ważniejszego na swoję odpowie-

въ Мостаганемъ, для доставленія оттуда еще болѣе войскъ. Генералъ Ламорисьеръ, повидимому, намѣренъ дѣйствовать оборонительнымъ образомъ, до полученія требуемыхъ имъ подкрѣпленій и предписаній правительства. Достовѣрно то, что настоящее положеніе считаетъ онъ слишкомъ критическимъ и не можетъ принять всего на свою отвѣтственность, преимущественно при недостаточныхъ силахъ, находящихся донынѣ въ его распоряженіи.

— Лица, наблюдавшія въ Оранѣ за движеніемъ происшествій, полагаютъ, что Франція снова запутается въ войну съ Марокkомъ. Такое же мнѣніе получаетъ перевѣсъ и въ Парижѣ, что лучше всего можно замѣтить изъ значительности военныхъ приготовленій. По телеграфическому предписанію, отправленному въ Тулонъ, четыре паровые фрегата: *Labrador*, *Montezuma*, *Albatros* и *Panama*, уже вчера приготовлены были въ отплытію. Сверхъ сего, недавно вооруженный фрегатъ *Orenoque*, паровой фрегатъ *Asmodée*, ежеминутно ожидаемый изъ Альжира, и недавно прибывшій съ востока съ принцемъ Монпансьерскимъ пароходъ *Gomer*, употреблены будутъ для перевезенія 8-ми полковъ въ Африку. Всѣ эти суда назначены для перевозки людей и лошадей. Пароходъ *Tenare* отплылъ уже, 10-го числа, съ генераломъ Комманомъ въ Африку.

17 *Октября.*

Изъ обнародованнаго въ Мониторѣ отчета о государственныхъ доходахъ, за первые девять мѣсяцевъ 1844 и 1845 годовъ, оказывается, что въ теченіи этого времени, въ 1845 году поступило въ казну 30 мил. фр., болѣе нежели въ 1844 году.

— Г. Бюжо написалъ къ редактору журала *Semaphore* другое письмо, съ большими подробностями, чѣмъ въ письмѣ, помѣщенномъ въ *Courrier de Marseille*. Въ этомъ письмѣ маршалъ увѣрялъ, что смыслъ его выраженій былъ измѣненъ, а въ теперешнемъ присовокупляетъ, что обнародованъ былъ только отрывокъ письма его къ префекту Дордонскаго департамента и что мысли его выражены были неполно.

— Изъ Орана сообщаютъ отъ 7 с. м., что аббатъ Креза, Маскарскій приходскій священникъ, выѣхалъ изъ своего прихода съ разрѣшенія епископа, и отправился къ Абд-эль-Кадеру, для обращенія его въ католическую вѣру. Трудно повѣрить, чтобы намѣреніе это имѣло успѣхъ, особливо при настоящихъ обстоятельствахъ, потому что Абд-эль-Кадеръ вѣроятно скажетъ Арабамъ, что священникъ этотъ присланъ для переговоровъ, какъ онъ уже разъ и сдѣлалъ, когда аббатъ Сюше, генеральный викарій альжирской епархіи, отправленъ былъ для размѣна плѣнныхъ.

— Въ подробномъ донесеніи о битвѣ 80 Французовъ, которые держались на курганѣ Сиди Ибрагимъ, сообщаютъ, что Эмиръ отправилъ плѣннаго капитана Дютертръ, чтобы уговорить ихъ сдаться, угрожая ему смертію, въ случаѣ сопротивленія его единоземцевъ; но храбрый капитанъ, приблизившись къ Французамъ, убѣждалъ ихъ лучшее погибнуть, нежели сдаться; за что Эмиръ, въ гнѣвѣ, приказалъ отрубить ему голову.

18 *Октября.*

Вчера прибылъ въ Парижъ маршалъ Сультъ и тотчасъ отправился къ Королю; говорятъ, что онъ намѣренъ оставить кабинетъ.

— 14-го Октября прибылъ въ Тулонъ пароходъ *Eurotas* съ 87 выходцами изъ церковной области, замѣшанными въ послѣднія смятенія въ Римини. Всѣ они были арестованы немедленно по выходѣ на берегъ, и префектъ потребовалъ изъ Парижа соотвѣтственной инструкціи.

— Изъ Отаити получено донесеніе, что губернаторъ Брюа объявилъ островъ Раятея, на коемъ проживаетъ Королева Помаре состоящимъ въ блокадѣ, и откуда, она, посредствомъ своихъ агентовъ, имѣетъ сношеніе съ мятежниками на Отаити и возстановляетъ народъ противъ Французовъ. Въ Папеити сношенія были совершенно свободны; тамъ наблюдали только, чтобы воспрепятствовать подвозу оружія и военныхъ припасовъ.

— Флотъ, подъ начальствомъ адмирала Парсеваля Дешена, вышелъ 10 Октября изъ альжирской гавани; говорятъ, что флотъ сей, состоящій изъ 7 линѣйныхъ кораблей и 2 фрегатовъ, отправится въ Оранъ, от-

działność przedsiębrać; zwłaszcza przy małych środkach, jakie ma do rozrządzenia.

— Osoby, które w Oranie uważały z bliska bieg wypadków' mniemają, że Francya zawikła się na nowo w wojnę z Marokkiem. Podobnież zdanie przeważa także i w Paryżu, co najlepiéj daje się widzieć z wielkości przygotowań wojennych. Stosownie do rozkazów telegrafem do Tulonu przesłanych, cztéry parowe fregaty: *Labrador*, *Montezuma*, *Albatros* i *Panama*, musiały już wczoraj być gotowe do odpłynięcia. Prócz tego uzbrojona właśnie fregata *Orenoque*, parowa fregata *Asmodée*, co godzina oczekiwana z Algieru, i niedawno z Xięciem Montpensier ze Wschodu przybyły *Gomer*, użyte będą do przewiezienia 8 półków do Afryki. Wszystkie urządzone są do przewożenia ludzi i koni. Parowy okręt *Tenare*, odpłynął już d. 10 z Jenerałem Comman do Afryki.

Dnia 17 *października.*

Z ogłoszonego w *Monitorze* porównania dochodów publicznych w ciągu trzech piérwszych kwartałów lat 1844 i 1845, okazuje się, że w oznaczonym przeciągu czasu, wpłynęło do skarbu w r. 1845, 30 milionów franków więcéj niż w r. 1844.

— P. Bugeaud napisał do dziennika *Semaphore* drugi list bardziéj szczegółowy, aniżeli umieszczony poprzednio w *Courrier de Marseille*. W tamtym twierdził, że przekręcono tylko myśl jego wyrażeń, w tym zaś dodaje, że z listu adressowanego do Prefekta departamentu Dordogne, ogłoszono tylko wyjątek, i że treść jego zupełnie zmieniono.

— Z Oranu, pod dniem 7-m b. m. donoszą, że xiądz Creusat, proboszcz z Maskary, opuścił za pozwoleniem Biskupa swą parafią i udał się do Abd-el-Kadera, w celu nawrócenia go na wiarę katolicką. Wątpić należy, aby zamiar ten powiódł się przy obecnych okolicznościach, a nawet można się obawiać złych następności, gdyż Abd-el-Kader uda zapewne przed Arabami, iż xiądz ten jest przysłany w celu układów ze strony Francyi, jak to już raz się zdarzyło, kiedy xiądz Suchet, jeneralny wikaryusz dyecezyi Algierskiéj, posłany był do Emira, w celu wymiany jeńców.

— Między bliższemi szczegółami o wiadoméj walce, wytrzymanéj przez 80 Francuzów, którzy się byli zamknęli na kurhanie Sidi Ibrahim, donoszą i ten, że Emir wysłał ku nim schwytanego Kapitana Dutertre, w celu nakłonienia ich do poddania się, grożąc mu śmiercią w razie oporu ziomków. Ale waleczny Kapitan, zbliżywszy się do Francuzów, zamiast spełnić dane mu polecenie, zachęcił ich owszem, aby ponieśli raczéj śmierć niż hańbę; czém rozgniewany Emir, kazał go ściąć rzeczywiście. *Journal des Débats* równa ten czyn z postępkiem Regulusa.

Dnia 18 *października.*

Wczoraj przybył do Paryża Marszałek Soult, i natychmiast udał się do Króla. Mówią, że chce wystąpić z gabinetu.

— Dnia 14 października zawinął do Tulonu statek parowy *Eurotas* z 87-miu wychodzcami z państwa kościelnego, skompromitowanymi w czasie ostatnich wypadków w Rimini. Wszyscy, wnet po wylądowaniu, zostali uwięzieni, a Prefekt żądał dalszych instrukcyi z Paryża.

— Z Otahiti nadeszła wiadomość, że Gubernator Bruat, ogłosił blokadę wysepki Rajatea, gdzie przebywa Królowa Pomareh, i zkąd, za pomocą swoich ajentów, utrzymuje związki z powstańcami na Otahiti i podżega lud przeciw Francuzom. W Papeiti kommunikacye były zupełnie wolne, prócz baczenia, jakie dawano, aby nie dopuścić przywozu broni i ammunicyi.

— Flota, pod dowództwem Admirała Parseval-Deschenes, złożona z 7 okrętów liniowych i 2 fregat, opuściła port Algierski 10-go Października, i zapewniano, że się udaje do Oranu, skąd, w razie potrzeby, będzie mo-

куда, въ случаѣ надобности, можетъ выйти и дѣйствовать противъ Марокко. Предстоящая кампанія въ Альжиріи не можетъ быть продолжительна; холода и дожди заставятъ вскорѣ прекратить военныя дѣйствія. Слышно однако, что будущею весною приступлено будетъ къ большой экспедиціи, которая до тѣхъ поръ будетъ преслѣдовать Абд-эль-Кадера, пока его совершенно не уничтожитъ или не не захватитъ.

19 Октября.

Король приказалъ написать портреты во весь ростъ полковниковъ—Бертье и Монтаньяка, и помѣстить ихъ въ Версальскомъ музеѣ. Сверхъ того, Его Величество велѣлъ вырѣзать на мраморной доскѣ имена 450-ти воиновъ, бывшихъ подъ командою полковника Монтаньяка, и помѣстить оную въ Пантеонѣ. Герцогиня Орлеанская, отъ имени графа парижскаго, изъявила желаніе взять подъ покровительство свое семейства убитыхъ подъ Джемма-Газаутомъ нижнихъ чиновъ Орлеанскаго стрѣлковаго баталіона.

— По письму отъ 10 с. м. изъ Орана, возстаніе распространилось по всей этой провинціи. Джемма Газаутъ равно какъ и Недрома со всѣхъ сторонъ окружены Арабами. Гарнизоны Джемма Газаута и Лалла-Магрнья ежедневно сражаются съ непріятелемъ, который безпрестанно нападаетъ на форпосты. Абд-эль-Кадеръ съ значительными силами находится при Ріо-Саладе въ 16 часахъ пути отъ Орана. Генералъ Ламорисьеръ выступилъ къ нему на встрѣчу. 6 го произошло сраженіе въ ущеліи де ла Шеръ. Раненыхъ отослали въ Оранъ; однако же до сихъ поръ неизвѣстенъ результатъ битвы, а равно неизвѣстно о другихъ дѣйствіяхъ колонны, которою командуетъ временный генералъ губернаторъ. Положеніе Тлемсена тоже возбуждаетъ опасеніе. Въ Себду Арабы умертвили коменданта Биллона; онъ всегда допускалъ ихъ къ себѣ и часто приглашалъ пить кофе.

Англія.

Лондонъ, 16 Октября.

Герцогъ Девонширскій, какъ слышно, намѣренъ продать, по поводу разныхъ неудовольствій, всѣ свои имѣнія въ Шотландіи, стоящія два милліона фунтовъ стерлинговъ.

— Статуя лорда Бэйрона, работы Торвальдсена, на помѣщеніе коей въ Вестминстерскомъ аббатствѣ капитулъ онаго не согласился, будетъ поставлена въ залѣ Кембриджскаго высшаго училища.

— Владѣльцы желѣзныхъ заводовъ стараются, чтобы проектированныя вновь желѣзныя дороги устроиваемы были по атмосферической системѣ, такъ какъ сего рода устройство требуетъ втрое болѣе желѣза, противу обыкновенныхъ желѣзныхъ дорогъ.

—Въ замѣнъ за присланныхъ марокскимъ Султаномъ Королевѣ Викторіи въ подарокъ лошадей, отправлены къ нему бархатныя и шелковыя матеріи, первыхъ англійскихъ и шотландскихъ фабрикъ.

18 Октября.

Опять стали распространяться такъ часто прежде разсѣваемые слухи о происшедшемъ, по политическимъ дѣламъ, недоумѣніи между двумя главными членами нынѣшняго министерства. Причиною этого признаютъ дѣла въ Ирландіи, въ отношеніи которой, сэръ Робертъ Пиль полагаетъ руководствоваться мѣрами кротости, между тѣмъ какъ герцогъ Веллингтонъ находитъ необходимымъ дѣйствовать съ большею энергіею. Съ другой стороны, герцогъ Веллингтонъ требуетъ исполненія постановленій о хлѣбѣ, которыя сэръ Робертъ Пиль, при настоящихъ обстоятельствахъ, желаетъ отмѣнить. Несогласія сіи дошли будто бы до того, что оба министра просили Королеву объ увольненіи отъ должностей, но Ея Величество не соизволила на это, предоставивъ парламенту рѣшеніе спора.

— Говорятъ, что на пароходѣ *Growler*, прибывшемъ отъ береговъ Африки и стоящемъ на якорѣ въ Вуличѣ, господствуетъ желтая лихорадка. 7 человѣкъ внезапно заболѣли, и одинъ, котораго перенесли въ госпиталь, умеръ въ тотъ же вечеръ. Корабль *Growler* часто находился вмѣстѣ съ кораблемъ *Eclair*, на которомъ, по рапортамъ полученнымъ изъ Ширнесъ, болѣзнь совершенно прекратилась. Вещи оставшіяся на кораблѣ *Eclair* сожгли, и корабль очистили совершенно.

gła wypłynąć dla działania przeciw Marokko. Wyprawa, m jąca się teraz rozpocząć w Algieryi, nie długo zapewne potrwa, gdyż zima i pora dżdżysta wkrótce jéj koniec położą. Słychać jednak, że na następną wiosnę przedsięwzięta będzie daleko większa, która dopoty ma ścigać Abd-el Kadera, dopóki go całkiem nie zniszczy albo nie pojma.

Dnia 19 października.

Król kazał odmalować wizerunki Półkowników Berthier i Montagnac, w wielkości naturalnéj, w celu umieszczenia ich w muzeum Wersalskiém. Przytém rozkazał Monarcha, aby imiona 450 walecznych, należących do batalionu, którym Półkownik Montagnac dowodził, wyryte na tablicy marmurowéj, umieszczone były w Panteonie. Xiężna Orleanu wynurzyła życzenie w imieniu Hr. Paryża, aby jéj opiece polecono czuwanie nad rodzinami poległych pod Dżemma-Gazauat, a mianowicie nad rodzinami strzelców Orleańskich.

— Według listu, datowanego 10 go b. m. z Oranu, powstanie rozszerzało się w całéj téj prowincyi. Dżemma-Gazauat, równie jak i Nedroma, otoczone są ze wszech stron Arabami. Załogi Dżemma Gazauat i Lalla-Magrnia mają codziennie żwawe utarczki z nieprzyjacielem, który ciągle napastuje przednie straże. Abd el Kader ze znacznemi siłami znajduje się przy Rio-Salado, o szesnaście godzin drogi od Oranu. Jenerał Lamoricière wyruszył przeciw niemu. Dnia 6-go zaszła bitwa w wąwozie de la Chair, dotychczas jednak niewiadomo o wypadku, równie jak i o dalszych poruszeniach kolumny, dowodzonéj przez tymczasowego jeneralnego Gubernatora. Wielu rannych przywieziono do Oranu. Położenie Tlemsenu wzbudza także obawę. Komendant Billon w Sebdu został zamordowany przez Arabów, którzy w każdéj chwili mieli wolny przystęp do niego, i których często zapraszał do siebie na kawę.

Anglia.

Londyn, 16 października.

Xiążę Devonshire, jak słychać, zamierza sprzedać, dla różnych nieprzyjemności, dobra ziemskie, jakie posiada w Szkocyi, wartujące dwa miliony funt. szt.

— Posąg Lorda Byrona przez Thorwaldsena, którego postawieniu w Westminsterze sprzeciwiła się kapituła tego opactwa, ma być umieszczony w gmachu szkoły wyższéj, w Cambridge.

— Właściciele fabryk żelaza usiłują dopiąć, aby nowo założyć się mające drogi żelazne, były wykonane według systematu atmosferycznego, a to dla tego, że ten systemat potrzebuje trzy razy więcéj żelaza niż zwyczajne koleje.

— Królowa posłała Sułtanowi Marokańskiemu wybór najokazalszych materyi axamitnych i jedwabnych, z pierwszych fabryk angielskich i szkockich, w zamian za otrzymany od niego podarunek, składający się z kilku pięknych koni.

Dnia 18 października.

Znowu zaczynają krążyć tylokrotnie wznawiane pogłoski o wynikłém nieporozumieniu, między dwóma naczelnymi członkami teraźniejszego gabinetu. Powodem głównym do tego mają być sprawy Irlandyi, względem któréj Sir Robert Peel życzyłby poprzestać na użyciu środków umiarkowanych, gdy tymczasem Xiążę Wellington oświadczył się otwarcie za użyciem przymusu i siły. Z innéj znowu strony. Xiążę Wellington obstaje za prawami zbożowemi, które Sir Robert Peel, bacząc na okoliczności, wolałby znieść zupełnie. Nieporozumienia te miały zajść tak daleko, że obaj Ministrowie podali Królowéj prośby o uwolnienie, których jednak Monarchini nie przyjęła, i całą tę okoliczność zostawiła do rozstrzygnienia parlamentu.

— Drugi parostatek *Growler*, przybyły od brzegów Afrykańskich i stojący na kotwicy w Woolwich, ma też mieć na pokładzie żółtą gorączkę. Siedmiu ludzi nagle zasłabło; jeden zaś przeniesiony do szpitala, umarł tamtegoż dnia wieczorem. Okręt *Growler* był w częstem zetknięciu z statkiem *Eclair*, na którym, według rapportów z Sheernes nadeszłych, zaraza miała ustać zupełnie. Rzeczy pozostałe na statku *Eclair* spalono, a statek oczyszczono zupełnie.

— Комитетъ учрежденный для украшенія вновь построеннаго парламентскаго зданія, въ которомъ предсѣдательствуетъ принцъ Альбертъ, обнародовалъ четвертый отчетъ, заключающій въ себѣ проекты статуй, которыя имѣютъ быть поставлены въ парламентѣ, и списокъ лицъ, которые своими дѣяніями удостоились этой почести. Въ спискѣ этомъ имена раздѣлены на два класса, а именно: на избранныхъ коммиссіею единогласно, и на утвержденныхъ большинствомъ голосовъ. Между первыми находятся герои флота: Блакъ, Родней, Говъ, Дунканъ, Нельсонъ, Винцентъ; астрономы: Ньютонъ и Гершель; поэты: Шекспиръ, Мильтонъ, сэръ Вальтеръ-Скоттъ и другіе. (Байрона нѣтъ ни въ первомъ ни въ другомъ классѣ). Между другими: Ричардъ Львиное сердце, Черный принцъ; реформаторы: Виклифъ и Кноксъ, многіе изъ второстепенныхъ начальниковъ, а равно Оливье Кромвель, о помѣщеніи котораго журналы долго спорили. Наконецъ комитетъ потребовалъ 2,000 фунстер., для пріуготовительныхъ работъ.

Италія.

Римъ, 6 *Октября*.

По последнимъ донесеніямъ изъ провинціи, шайки революціонеровъ бѣгутъ отъ преслѣдующихъ ихъ войскъ; однако же произошло съ ними нѣсколько и кровопролитныхъ схватокъ, въ коихъ хотя войска одержали побѣду, но не безъ значительно съ своей стороны урона. 2-го числа с. м., отрядъ мятежниковъ въ 150 чел. ворвался, близъ города Рокка Санъ-Коджіано, въ предѣлы Тосканы, гдѣ они съ тамошнимъ начальникомъ войскъ условились, что положатъ оружіе и, въ качествѣ временныхъ плѣнниковъ, дозволятъ отвести себя внутрь страны. Удивительно, какъ Тосканцы могутъ принимать такихъ людей. Во Флоренціи полиція арестовала нѣсколько лицъ, убѣждавшихъ тосканскихъ подданныхъ къ дѣйствіямъ противъ римской области. По донесеніямъ изъ Романіи видно, что повсюду царствуетъ спокойствіе, и что кромѣ незначительнаго числа скрывающихся въ горахъ возмутителей, коихъ войска вѣрно скоро побѣдятъ, вездѣ возстановленъ порядокъ. Нѣсколько уже дней почты приходятъ сюда прямымъ путемъ изъ Бононіи, миновавъ Тоскану.

— Изъ Вѣны сообщаютъ, что тамъ окончены уже переговоры относительно бракосочетанія наслѣдника лукскаго престола съ прирцессою Луизою, дочерью герцогини Беррійской (*Mademoiselle de France*). Бракосочетаніе имѣетъ вскорѣ послѣдовать. Приданое невѣсты состоитъ изъ 14 милліоновъ франковъ.

Палермо, 9 *Октября*.

Съ пришедшимъ сюда вчера изъ Генуи Россійскимъ пароходомъ „Бессарабія," получено увѣдомленіе о предстоящемъ прибытіи завтрашній день Ея Величества Государыни Императрицы Всероссійской. Пароходъ сей вечеромъ вышелъ въ Неаполь.

— Изъ Генуи сообщаютъ, что Ея Величество Государыня Императрица Всероссійская будетъ имѣть въ своемъ распоряженія 6 Россійскихъ пароходовъ и 3 Неаполитанскіе, для содержанія постояннаго сообщенія между Неаполемъ, Генуею и Германіею. Мѣстоположеніе виллы, которую Ея Величество будетъ занимать, живописно и благопріятно для здоровья. Имѣніе это принадлежитъ княгинѣ Бутера. Гора Пелегрино защищаетъ виллу отъ сѣверныхъ вѣтровъ, а высокія деревья парка—отъ знойнаго сирокко, которыя широко бросаютъ животвроную тѣнь свою.

— Дилижансъ, проходящій по всей Сициліи, ограбленъ былъ на сихъ дняхъ, въ трехъ миляхъ отъ Палермо.

Неаполь, 1 *Октября*.

Король издалъ слѣдующее постановленіе, касательно встрѣчи Ея Величества Государыни Императрицы Всероссійской:

„Какъ только день прибытія Государыни Императрицы будетъ извѣстенъ, Королевскій намѣстникъ, каммергеръ имѣющій находиться при Особѣ Ея Величества, а равно главный интендантъ и два члена врачебной управы, отправятся для встрѣчи Государыни Императрицы. Интендантъ и члены управы немедленно выдадутъ Императорскому пароходу дозволеніе войти въ гавань. При сошествіи Государыни Императрицы на берегъ, съ баттарей крѣпости и съ находящихся въ гавани судовъ произведена будетъ

— Komitet wyznaczony do naradzenia się nad sposobem ozdobienia nowo-budujących się gmachów parlamentu, na którego czele stoi Xiążę Albert, ogłosił czwarte sprawozdanie, w którém podaje projekta posągów, mających być umieszczonemi w parlamencie, oraz listę tych mężów, którzy przez swoje czyny zasłużyli na podobny zaszczyt. Na liście téj nazwiska podzielone są na dwie klassy, to jest: te które kommissya przyjęła jednogłośnie, i te które zatwierdziła większością głosów. Między piérwszymi znajdują się bohaterowie żeglarze: Blacke, Rodney, Howe, Duncan, Nelson, Vincent; astronomowie: Newton i Herschel; poeci: Shakespeare, Milton, Sir Walter Scot i inni. (Byrona niema w obu oddziałach). Między drugimi: Ryszard Lwie Serce, Czarny Xiążę; reformatorowie: Wickliffe i Knox, wielu dowódzców drugiego stopnia; oraz Olivier Cromwell, o którego odrzucenie dzienniki długi czas toczyły spory. Zresztą komitet tymczasowo zażądał 2,000 f. st. na roboty wstępne.

Włochy.

Rzym, 6 *października*.

Według ostatnich doniesień z prowincyi, bandy rewolucyonistów wszędzie są przez wojsko ścigane i rozpraszane. Zresztą stoczono z niemi w różnych miejscach kilka zaciętych potyczek, w których lubo wojsko przemogło, miało jednak ze swojéj strony wielu poległych i ranionych. Dnia 2 b. m., 150 wichrzycieli wkroczyło pod miastem Rocca S. Cogiano na ziemię toskańską, gdzie z tamecznym dowódzcą wojsk ułożyli się, iż złożą broń w jego ręce i jako czasowi jeńcy pozwolą się zaprowadzić w głąb kraju. Dziwią się tu bardzo, że Toskania może takich ludzi do siebie przyjmować. We Florencyi, aresztowała policya kilka osób, które werbowały poddanych toskańskich do przedsięwzięć przeciwko państwu Rzymskiemu. Raporta władz z Romanii donoszą, że wszędzie panuje spokojność, i że prócz małéj liczby kryjących się jeszcze w górach wichrzycieli, ktorym liczne wojsko spodziewa się wkrótce podołać, wróciło wszystko w dawne karby. Poczty przybywają tu od kilku dni, omijając Toskanię, prostą drogą z Bononii

— Z Wiednia donoszą, że już ukończyły się układy względem zaślubienia Następcy tronu Lukieskiego z Xiężniczką Ludwiką, córką Xiężnéj Berry, (Mademoiselle de France). Ślub ma wkrótce nastąpić. Posag narzeczonéj wynosi 14 milionów franków.

Palermo, 9 *października*.

Wczoraj przybył tu z Genui w 53 godzinach, parostatek Rossyjski *Bessarabija*, i zapowiedział na dzień jutrzejszy przybycie N. Cesarzowej Rossyjskiéj; wieczorem zaś odpłynął do Neapolu.

— Donoszą z Genui, że N. Cesarzowa Rossyjska będzie miała do Swojéj posługi sześć parostatków Rossyjskich i trzy Neapolitańskie, ktore ciągłą kommunikacyą odbywać będą z Neapolem, Genuą i Niemcami. Willa, w któréj N. Monarchini mieszkać będzie, w rozkosznem i nader zdrowém znajduje się położeniu. Należy ona do Xiężnéj Butera; od wiatrów północnych zasłania ją góra Pellegrino, a od gorącego powiewu Siroco, wzniosłe drzewa parku, które szeroko rzucają ożywiające cienie.

— Dyliżans, przechodzący przez całą Sycylią, przed kilku dniami zrabowany został o trzy mile od Palermo.

Neapol, 1 *października*.

Król wydał następujące postanowienie, względem przyjęcia N. Cesarzowej Rossyjskiéj w Palermo.

„Skoro wiadomy będzie dzień przybycia N Cesarzowej, namiestnik Królewski, szambelan przenaczony na służbę przy Dostojnéj Monarchini, tudzież intendent jeneralny z dwóma członkami rady zdrowia, udadzą się na spotkanie N. Pani. Intendent i członkowie rady zdrowia wydadzą natychmiast Cesarskim parostatkom pozwolenie wejścia do portu. Przy wysiadaniu na ląd, N Cesarzowa powitana będzie wystrzałami ze wszystkich dział twierdzy i okrętów w porcie stojących. Poczém przedstawieni będą N. Pani: dama przeznaczona na służbę, naj-

салютная пушечная пальба, послѣ чего представлены будутъ Ея Величеству статсъ-дама, назначенная состоять при Государынѣ Императрицѣ, старшій изъ маіордомовъ, на коего возложена должность церемоніймейстера, а равно военное и гражданское начальства. При въѣздѣ Ея Величества въ городъ, снова будетъ пушечная пальба, войска будутъ разставлены въ парадѣ, а въ случаѣ прибытія Государыни Императрицы ночью, улица будетъ иллюминована.

— Гр. Серра ди Фалько назначенъ каммергеромъ, а герцогиня де Портанна статсъ-дамою Двора Государыни Императрицы Всероссійской, на время пребыванія Ея Величества въ Палермо.

Испанія.

Мадритъ, 2 *Октября*.

Англійскій посланникъ, Г. Бульверъ, послѣ четырехъ-мѣсячнаго отсутствія, возвратился сюда вчера. Тотчасъ по прибытіи его, французскій посланникъ явился къ нему съ визитомъ. Герцогъ Ріанзаресъ, возвратился также сюда изъ бискайскихъ провинцій.

— Прогрессисты, на вчерашнемъ собраніи, положили принять участіе въ городскихъ выборахъ. Въ первый разъ партія сія, со времени паденія Олозаги, выступаетъ на поле выборовъ.

— Изъ Барселоны сообщаютъ, что тамъ казнены 12 чел. разбойниковъ, приговоренныхъ къ смерти военнымъ судомъ. Генералъ-капитанъ Бретонъ, въ новомъ бандо угрожаетъ смертію нетолько всякому уличенному въ разбоѣ, но въ содержательствѣ ихъ.

— Въ *Gaceta* напечатано вчера постановленіе о назначеніи 30-ти статсъ совѣтниковъ въ правительственную службу, въ числѣ коихъ военныхъ чиновниковъ только шесть человѣкъ.

— Полковника Ортега, привезеннаго сюда изъ Сарагоссы подъ арестомъ, выпустили тотчасъ на свободу.

— Изъ Валладолида сообщаютъ, что тамошнему провинціальному полку предписали немедленно и скорымъ маршемъ отправиться къ португальской границѣ, откуда, какъ сообщила португальская полиція, должно ожидать вторженія испанскихъ выходцевъ.

8 *Октября*.

Не льзя не замѣтать, что министры, со времени возвращенія Королевы въ столицу, стараются дѣйствовать по новой системѣ, обваруживающей мѣры кротости и правосудія. Ни одной капли крови не было пролито вслѣдствіе происшествій 6-го числа м. м.; за исключеніемъ весьма незначительнаго числа лицъ, приговоренныхъ военнытъ судомъ къ временному заключенію, всѣ арестованные въ то время, получили свободу. Необыкновенныя распоряженія военныя, которыя признаны были тогда необходимыми, для сохраненія спокойствія въ столицѣ, давно уже отмѣнены, и нѣтъ уже ни малѣйшихъ признаковъ взаимнаго раздраженія между военными и гражданскими чинами.

— Генералъ-капитанъ Каталоніи, Г. Бретонъ, обнародовалъ недавно постановленіе, по силѣ коего, каждый уличенный въ контрабандномъ промыслѣ, будетъ разстрѣливаемъ. Во время Регенства Эспартеро генералъ Зурбано сдѣлалъ такое же объявленіе и приводилъ оное въ исполненіе, по общему одобренію со стороны прогрессистовъ. Однако нынѣ, какъ прогрессисты, такъ и всѣ благомыслящіе люди возстаютъ противъ такого распоряженія генерала Бретона, и вслѣдъ за симъ оное отмѣнено военнымъ министромъ. Подобнаго рода постановленія о разстрѣливаніи безъ суда, не должно принимать въ буквальномъ смыслѣ, со времени прекращенія междоусобной войны въ Испаніи.

— Мадритскій генералъ-капитанъ Мазарредо отправился въ отпускъ во Францію. Въ отсутствіе его должность сію исправляетъ Кордова.

— Гуипускойскій депутатъ графъ Вилла-Франка де Гайтенъ получилъ рескриптъ Короля Французовъ и командорскіе знаки ордена Почетнаго Легіона. По званію предсѣдателя провинціальной депутаціи, графъ обратился съ испрошеніемъ разрѣшенія, можетъ ли онъ принять этотъ орденъ.

starszy z majordomów, który pełnić będzie obowiązki mistrza obrzędów, tudzież władze cywilne i wojskowe. Przy wjeździe N. Cesarzowej do miasta odezwą się powtórnie wszystkie działa, wojsko zaś rozstawione będzie w paradzie; jeżeli zaś N. Pani przybędzie w nocy, ulice mają być oświecone.“

— Hr. Serra di Falco mianowany został szambelanem, a Xiężna de Portanna, damą honorową N. Cesarzowej, podczas Jej pobytu w Palermo.

Hiszpania.

Madryt, 2 *października*.

Wczoraj rano, po cztéro-miesięcznym pobycie w Anglii, powrócił tu Poseł angielski, P. Bulwer. Zaraz po przybyciu odwiedził go Poseł francuzki. Również powrócił tu Xiążę Rianzares, który bawił dość długo w prowincyach Biskajskich.

— Progressiści postanowili, na odbytém wczoraj zgromadzeniu, wziąć udział w wyborach municypalnych. Piérwszy to raz od upadku Olozagi występuje to stronnictwo na pole wyborów.

— Dz. *Fomento* donosi z Barcelony o straceniu tamże 12 przez sąd wojenny skazanych na śmierć rozbójników. Jeneralny kapitan Breton, w nowém bando, zagraża śmiercią nie tylko każdemu trudniącemu się rozbojem, ale też i tym co ich przechowują.

— *Gaceta* ogłosiła wczoraj postanowienie, mianujące 30 Radzcow Stanu do służby rządowéj. Między niemi znajduje się tylko szesciu wojskowych.

— Półkownik Ortega, którego tu z Saragossy jako więźnia przywieziono, został natychmiast uwolniony.

— Donoszą z Valladolidu, że tameczny półk prowincyonalny otrzymał rozkaz udania się w śpiesznych pochodach ku granicy portugalskiéj, skąd, jak donieść miała policya portugalska, oczekiwać należy wtargnięcia wychodzców hiszpańskich.

Dnia 8 października.

Nie można zaprzeczyć temu, że Ministrowie od czasu powrótu Królowéj do stolicy, starają się postępować nowym trybem, nacechowanym środkami łagodnosci i sprawiedliwości. Ani jedna kropla krwi nie została przelaną w skutku wypadków z d. 6 z. m., a oprócz bardzo małéj liczby osób, skazanych przez sąd wojenny na łagodne kary więzienia, wszyscy naówczas uwięzieni, zostali wypuszczeni na wolność. Nadzwyczajne rozporządzenia wojskowe, które dla utrzymania spokojności w stolicy wydać uznano potrzebę, zostały już od dawna cofnięte, i żadnego nie widać śladu wzajemnego zajątrzenia pomiędzy stanem wojskowym i obywatelami.

— Jeneralny kapitan Katalonii, Breton, wydał niedawno postanowienie, mocą którego, każdy przekonany o trudnienie się kóntrabandą zostanie rozstrzełanym. Podczas rejencyi Esparterego, Zurbano nietylko wydał był podobne rozporządzenie, ale nawet przywiódł je do skutku, z powszechnym poklaskiem progressistów. Jednakże teraz, tak ci, jako i wszyscy ludzie rozsądni, oburzyli się na gwałtowne środki Jenerała Breton, a Minister wojny pospieszył cofnąć takowe. Podobne dekreta, według których każdy przestępca bez sądu ma być rszstrzełanym, nie powinny być brane dosłównie w Hiszpanii, od czasu ustania wojny domowéj.

— Jenerał kapitan Madrytu Mazarredo, udał się za urlopem do Francyi. Podczas nieobecności, miejsce jego zastąpi Jenerał Cordova.

— Hrabia Villafranca de Gaytan, jeneralny deputowany Guipuccoi, otrzymał przy liście Króla Francuzów krzyż komandorski Legii honorowéj. Hrabia, będący prezydującym w deputacyi prowincyonalnéj, uznał za stosowne zapytać się jéj naprzód czy może przyjąć nadesłane mu ozdoby.

ИВЛЬНА. въ Тип. Ѳ. Гликсберга — Печ. позвол. 26 го Октября 1845 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*